

«Η ζωή είναι σαν μια θεατρική σκηνή»

Ο συγγραφέας Κάρλος Ρουίθ Θαφόν μιλάει για το νέο του βιβλίο, «Ο λαβύρινθος των πνευμάτων», και την τέχνη της αφήγησης

Συνέντευξη στη **ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΑΝΟΥΔΟΥ**

Ο Κάρλος Ρουίθ Θαφόν ξεκίνησε την καριέρα του γράφοντας για νεαρούς αναγνώστες. Τα μυθιστορήματά του εξακολουθούν να αποπνέουν μια ατμόσφαιρα σκοτεινού παραμυθιού, που θυμίζει ταινίες του Γκιγιέρμο ντελ Τόρο. Πίσω από τον ώριμο, καταξιωμένο συγγραφέα, ο οποίος έχει μεταφραστεί σε πάνω από 50 γλώσσες αποσπώντας πολυάριθμες διακρίσεις, δεν είναι δύσκολο να διακρίνεις το παιδί που υπήρξε κάποτε. Στους εφιάλτες και στα ονειροπολήματα των πρώτων χρόνων της ζωής του οφείλουν την ύπαρξή τους πολλοί από τους ήρωές του, παρότι οι ιστορίες του περιλαμβάνουν αρκετές δόσεις ωμής βίας, προδοσίας και κοινωνικοπολιτικού προβληματισμού. Ωστόσο, το βασικό χαρακτηριστικό του έργου του είναι ότι «εξεκλιίζει» από πάθος για την τέχνη της αφήγησης.

«Πιστεύω ότι η μυθοπλασία μάς γοητεύει, σε όλες της τις μορφές, επειδή η αφήγηση ιστοριών και η γλώσσα αποτελούν βασικές δομές της ψυχολογίας μας», λέει. «Ο ανθρώπινος εγκέφαλος είναι σχεδιασμένος με τέτοιο τρόπο ώστε να επικοινωνεί και να αντιλαμβάνεται τον κόσμο μέσα από διαδοχικές σειρές ιδεών και γεγονότων, που είναι δομημένα ως αφηγήματα. Έτσι, όταν κανόμαστε μέσα σε μία ιστορία στην πραγματικότητα βρισκόμαστε στον αληθινό, "έξω" κόσμο, γιατί και αυτός ο κόσμος είναι απλώς άλλο ένα αφήγημα δημιουργημένο στο μυαλό μας».

Στον «Λαβύρινθο των πνευμάτων», το τελευταίο, δίτομο μυθιστορημα του Θαφόν που κυκλοφορεί στα ελληνικά από τις εκδόσεις Ψυχογιός και αποτελεί το τέταρτο «επεισόδιο» της σειράς «Το κοιμητήριο των λησμονημένων βιβλίων», η μικρή Αλίθια βρίσκει καταφύγιο από τους βομβαρδισμούς της Βαρκελώνης σε ένα μυστηριώδες κτίριο, το εσωτερικό του οποίου είναι κα-

«Κάποιες μέρες, στο θέατρο του εγκεφάλου μου επικρατεί αφόρητη πολυκοσμία· θα μου άρεσε να μπορούσα να κάνω διακοπές από τον εαυτό μου πού και πού!».

τασκευασμένο εξ ολοκλήρου από βιβλία. Η συγκεκριμένη σκηνή φέρνει αμυδρά στον νου τον «Λαβύρινθο του Πάνα» του Ντελ Τόρο, όπου ένα κορίτσι δραπετεύει από τη φρίκη του πολέμου πλάθοντας ένα φανταστικό σύμπαν. «Ο Γκιγιέρμο είναι φίλος μου και τον θεωρώ εκπληκτικά ταλαντούχο», παραδέχεται ο συγγραφέας. «Ο «Λαβύρινθος του Πάνα» πιθανότατα είναι μία από τις καλύτερες ταινίες του και θεωρώ πως έχουμε κοινές ευαισθησίες. Εντούτοις, θα έλεγα πως το ταξίδι της ηρωίδας μου ακολουθεί αντίστροφη πορεία: αντί να οχυρωθεί στον κόσμο της φαντασίας της, αντιμετωπίζει την πραγ-

Στο κορίτσι της ταινίας «Ο λαβύρινθος του Πάνα», του Γκιγιέρμο ντελ Τόρο, αναγνωρίζει κανείς στοιχεία από την Αλήθεια, την ηρωίδα του Θαφόν.

ματικότητα και έρχεται σε σύγκρουση μαζί της με επώδυνους, επικίνδυνους τρόπους. Καλώς ή κακώς, η Αλήθεια είναι μαχήτρια».

Η Αλήθεια και η... αλήθεια

Χρόνια αργότερα, το κορίτσι έχει μεγαλώσει και αναλαμβάνει να διαλευκάνει την εξαφάνιση ενός υπουργού του καθεστώτος Φράνκο για λογαριασμό μιας μυστικής υπηρεσίας. Σύμφωνα με τον συγγραφέα, η ισπανική εκδοχή του ονόματος «Αλίκη» παραπέμπει αφενός στη διάσημη ηρωίδα του Λιούις Κάρολ και αφετέρου στην ομόσημη ελληνική λέξη, αφού η αναζήτηση της αλήθειας αποτελεί τη βασική

αποστολή της νεαρής γυναίκας.

Τραυματισμένη ψυχικά και σωματικά, η Αλήθεια αδυνατεί να χτίσει σχέσεις εμπιστοσύνης, μολοντί η αινιγματική γοητεία της σαγηνεύει όλους όσοι την περιτριγυρίζουν. Η έρευνά της θα την οδηγήσει ξανά στη Βαρκελώνη, όπου συναντά πρόσωπα ήδη γνωστά σε όσους έχουν ήδη διαβάσει την πολυβραβευμένη «Σκιά του ανέμου» ή άλλα μυθιστορήματα του Θαφόν.

«Οι ήρωές μου αποτελούν κομμάτι του προσωπικού κόσμου και έχω συνθέσει την παρουσία τους στη σκέψη μου. Ορισμένοι βρίσκονται πολύ κοντά μου, σ' αλήθεια είναι βγαλμένοι από πτυχές

Το βιβλίο του Θαφόν έχουν μεταφραστεί σε πάνω από 50 γλώσσες.

της προσωπικότητάς μου. Άλλοι είναι καθαρά αποκυήματα της φαντασίας μου, όλοι τους όμως κατοικούν μέσα μου και έχω μάθει να ζω μαζί τους σε σχετική αρμονία. Κάποιες μέρες, βέβαια, στο θέατρο του εγκεφάλου μου επικρατεί αφόρητη πολυκοσμία. Θα μου άρεσε να μπορούσα να κάνω διακοπές από τον εαυτό μου πού και πού!» αστειεύεται.

Μολοντί τα γεγονότα και τα πρόσωπα, που περιγράφει ο Θαφόν στις ιστορίες του, ανήκουν εν πολλοίς στη σφαίρα της φαντασίας, το «σκηνικό» είναι βασισμένο την ιστορική πραγματικότητα. Στην περίπτωση του «Λαβυρίνθου», η

πλοκή εκτυλίσσεται στην πληγωμένη από τον Εμφύλιο Βαρκελώνη του 1938 και στη «μουδιασμένη» Ισπανία των τελών της δεκαετίας του '50, όταν η δικτατορία του Φράνκο είχε εδραιώσει για τα καλά την κυριαρχία της.

Τα κακώς κείμενα

Οι κεντρικοί ήρωες του βιβλίου δεν είναι ενεργά πολιτικοποιημένοι, όμως οι προσωπικές τους περιπέτειες και η αίσθηση πίκης που διαθέτουν τους φέρνουν αναπόφευκτα σε σύγκρουση με τα όργανα του καθεστώτος, ενώ κατά καιρούς βρίσκουν τον χρόνο να καυτηριάσουν τα κακώς κείμενα της ισπανικής πραγματικότητας. «Δεν νομίζω ότι διδασκόμαστε πολλά από την Ιστορία, τουλάχιστον κρίνοντας από το πώς είναι ο κόσμος σήμερα», υποστηρίζει. «Η ανθρώπινη φύση είναι αυτό που είναι, με τα φώτα και τις σκιές της. Η ζωή είναι σαν μια θεατρική σκηνή, όπου οι αγώνες για προσωπικά συμφέροντα μεταμφέρονται σε μεγαλόπνοους σκοπούς».

Ο Κάρλος Ρουίθ Θαφόν εξέδωσε το πρώτο του βιβλίο για νέους το 1991. Εγινε γνωστός στο διεθνές κοινό μετά την κυκλοφορία του πρώτου του μυθιστορήματος για ενήλικους, με τίτλο «Η σκιά του ανέμου», το οποίο έχει πουλήσει πάνω από 15 εκατ. αντίτυπα παγκοσμίως και θεωρείται ένα από τα πλέον επιτυχημένα εκδοτικά εγχειρήματα όλων των εποχών. Τα βιβλία του κυκλοφορούν στα ελληνικά από τις εκδόσεις Ψυχογιός.